

كتاب

فصل الخطاب

در

قباحت شراب

تأليف

حضرت آية الله حجۃ الاسلام آقای

آسید حسین آقا عرب باغی

رعلی الله مقامہ الشیف

فصل الخطاب

در

قباحت شراب

بسم الله الرحمن الرحيم وبه نستعين
الحمد لله رب العالمين والصلوة على محمد وآلـه الطاهرين
ولعنة الله على اعدائهم ابداً ابداً

و بعد این مختصری است در وقاحت و بد عاقبت بودن شراب
خور ، و در این چند فصل است :

فصل اول در ماهیت و موضوع آن است

و در کافی و تهذیب بستان خودشان از ابن حجاج روایت کرده
اند از امام جعفر صادق علیه السلام که حضرت رسول الله صلی الله علیه
و آله فرموده ، که شراب مست کننده از پنج چیز میشود ، از انگور
۱ و از مویز ۲ و از عسل ۳ و از جو ۴ و از خرما ۵ .

و در کافی از حضرت نموده از امام زین العابدین علیه
السلام که فرمود شراب از پنج چیز میشود ، از خرما - و مویز - و
گندم و جو ، و عسل (یعنی بعد از انگور)

و در حدیث هاشمی مثل حدیث ازل است

و در تفسیر شیخ عیاشی از عامر بن سبط از آن حضرت روایت
کرده فرمود که شراب از شش چیز میشود ، از خرما و مویز و گندم
و جو و عسل و ارزن

و احادیث در این معنی زیاد است ، و در میان آنها منافقات تدارد

زیرا که در هر حدیث محل ابتلاء راوی را بیان کرده اند، چنانکه در حدیث آخر شراب انگور را بیان نکرده، و شراب ارزن را ذکر نموده و در حدیث حضر می، و در حدیث اول شراب گندم را بیان ننموده پس از این احادیث و امثال اینها هفت چیز معلوم شد که شراب از انگور و مویز و خرما و گندم و جو و عسل و ارزن باشد.

و بلکه شراب حرام مختص بر این هفت چیز نیست، زیرا که در احادیث بسیار وارد شده که هر مست肯نده شراب و حرام است چنانکه در کافی و تهذیب از این یقظین روایت کرده اند که امام موسی کاظم علیه السلام فرمود که خداوند حرام نکرده شراب را از جهت نام آن که شراب انگور است، ولکن حرام کرده آن را از برای عاقبت آن که مست肯نده بوده و هر چه عاقبت و خاصیت آن خاصیت شراب باشد، پس آن حرام است

و در کافی مثل این حدیث را بسنده بیکر روایت کرده و در کتاب امالی طوosi بسنده خود از نعمان ابن بشیر روایت نموده که رسول الله صلی الله علیه و آله فرمود ای جماعت مردمان، از انگور و مویز و خرما و جو، شراب می شود، و آگاه باشید که من نهی و منع میکنم از هر مست肯نده

و در تفسیر قمی از ابو جارود، در آیه انما الخمر والمسیر روایت کرده که امام محمد باقر (ع) فرمود که هر مست肯نده شراب و حرام بوده، و آنچه اکثر آن شراب مست肯نده باشد، پس اندک آن حرام مست (تا آخر حدیث)

و مثل اینها زیاد است، و از همه اینها معلوم شد که هر مست肯نده شراب و حرام است، از انگور باشد و یا از غیر از آن

فصل دویم در اینکه شراب و مست کننده از اول زمان آدم ع حرام بوده

چنانکه در کافی از ابراهیم از امام جعفر صادق (ع) روایت گرده در حدیث مفضل که فرمود، پس خداوند حرام کرد شراب و هر مست کننده را بر اولاد آدم (نا آخر حدیث) و از این معلوم شد که شراب در زمان اول بر ذریه آدم علیه السلام حرام بوده

و نیز در کافی و تهدیب از یمانی روایت گرده اند، که امام جعفر صادق (ع) فرمود، که خداوند هیچ پیغمبری را مبعوث نکرده مگر اینکه در علم خداوند بود، که زمانی دین اورا کامل نماید و در آن حرام بودن شراب باشد، و همیشه شراب مست کننده حرام بوده، و دین هر پیغمبر با تدریج کامل می شود، و اگر یک مرتبه بیان شود امت او از دین او فرار میکنند.

و نیز در آن دو کتاب مثل این را از ذراوه روایت گرده اند از امام محمد باقر (ع)

و نیز در آن دو کتاب از همان راوی از آن حضرت روایت گرده اند که فرمود هیچ پیغمبری را خداوند مبعوث نکرده مگر اینکه در علم خداوند این بوده که زمانی که دین اورا کامل گرداندو در آن حرام بودن شراب باشد، و همیشه شراب حرام بوده است، و امت پیغمبران بر گردیده میشود از خصلتی بر خصلت دیگر، و اگر جمیع خصلت‌های گذفته بر ایشان بار شود، از دین بیرون می روند و دوباره آن حضرت فرمود که، هیچ‌کسی نیست که مهر بان تر باشد بمن دمان از خداوند، و از مهر بانی اوست

که نقل می‌کند آنها را از خصلتی بخصلت دیگر . و اگر حمل کند جمیع
نکالیفدا یک مرتبه بر آنها هلاک می‌شوند، (یعنی قبول نمی‌کنند، پس
هلاک می‌گردند).

و از این ۳ حدیث معلوم شد که حرام بودن شراب در جمیع ادبیان
بوده و اگر کسی بگوید که در زمان اول حرام نیوده و بعداز نازل شدن
قرآن حرام شد.

آن کس این همه احادیث را ندیده و از رای دهواي نفس چيزى
کفته و دروغگو بوده

فصل سیم در حرام بودن شراب در آیات قرآن

و در کافی از ابن یقطین روایتکرده که مهدی عباسی پدر هارون از
امام موسی کاظم سؤال نمود از خوردن شراب که آبا آن حرام است
در قرآن یانه ؟ و مردمان نهی را از قرآن میدانند، و حرام بودن آن را
نمیدانند؛ آن حضرت فرمود بلی آن حرام است در کتاب خداوند، مهدی
گفت در کدام آیه حرام شده ؟

فرمود در آیه قل انما حرم ربی الفواحش ما ظهر منها وما
باطن والائم والبغى بغير الحق

اما فرموده خداوند (ما ظهر منها) یعنی زنای آشکار ، و نسب
نمودن علامت که فاحشه ها علامت بلند می‌گردند در زمان جاهلیت
واما فرمایش بـ (وما باطن) یعنی تزویج کردن اولاد شخص ،
زن پدر خود را بعداز مردن او زیرا که بعداز بعثت رسول الله (ص) زمانی
که از برای کسی زوج معمیه اانده بود بعداز وفات خود، آن را پسر او تزویج
می‌گرد در صورتی که مادر او نبود ، و خداوند این را حرام کرد

خمر در قرآن بحرمت یاد شده

واما الافهم در این آیه پس آن خمر بست کشته است خامنه د خداوند در جای دیگر فرموده: يسألو ناك عن الخمر والمبصر قل فيهما ائم كثير پس ائم در قرآن مراد از آن شراب و قمار است و گناه آنها بزرگست چنانکه خداوند فرموده

پس مهدی گفت ای پسر یهودین این فتوای هاشمی است؛ گفتم با امیر المؤمنین الحمد لله که این علم را از شما اهل است یرون نکرده و بکسی دیگر نداده، و مهدی صبر نکرد گفت راست گشتی ای راضی و در این حدیث شریف اقرار نمود مهدی براینکه این تفسیر فقط فتوای اهل است و دیگران نمیدانند با وجود بودن اواز اعراب، و اهل لسان قرآن و ازادما و فصحای اهل حجاز.

پس این آیه با تفسیر امام ع و واضح شد در حرمت خمر و هر مرت کشته.

و نیز در کافی روایت کرده که آن حضرت فرمود بدرستیکه اول آنچه در حرمت خمر و هر مرت کشته نازل شد آیه يسألو ناك عن الخمر والمبصر قل فيهما ائم كثير (تا آخر) بود، و چون این آیه نازل شد مردمان حس کردند حرام بودن آنرا و دانستند که ائم از آن چیزها است که سزاوار است اجتناب از آن، و از هر جهت خداوند تکلیف را بار نکرد برایشان زیرا که فرمود (و منافع للناس) یعنی نفع خیالی است در آنها برای مردمان، وبعد از آن نازل فرمود انما الخمر والمبصر والانتساب والازلام رجس من عمل الشیطان فاجتنبوا و این آیه اشد است از آیه اول و اغلظت در حرمت شراب، وبعد از این آیه سیم نازل شد؛ و این آیه غلظت زیادتر دارد از آیه اول

و دوم و فرمود: ائمای رید الشیطان ان یوقع ینکم العداوة والبغضافی الخمر والمیسر (نا آخر)

پس امر فرمود خداوند بر اجتناب کردن از آنها، و تفسیر کرده علت حرمت شراب و قمار که از جهت آن حرام نموده آنها را، و بعد ازین واضح کرد حرمت مست کنندمرا، و کشف فرمود آن را در آیه چهارم با وجود دلالت نمودن بر حرمت آن در آیات سابقه بفرمایش خودش قل انما حرم ربی الفواحش ماظهر منها وما بطن والاثم والبغى بغیر الحق (و فرمود در آیه اول) یستلوذك عن الخمر والمیسر قل فيهما انهم کثیر ومنافع للناس

وبعد ازین فرمود در آیه چهارم قل انما حرم ربی الفواحش ما ظاهر منها وما بطن والاثم والبغى بغیر الحق پس خداوند خبر داد که در خمر وغیر از آن ائم است و آن حرام است ویان ابن مطلب اینست که خداوند زمانیکه اراده فرماید که واجب کرداند چیزی را نازل میکند چیزی را بعد از چیزی، تا اینکه مردمان نفس خودشان را حاضر نمایند با مر خداوند و بر تهی او در چیزی، وابن نوع تکلیف از خداوند بروجه تدبیر است در تکلیف ایشان واقرب بوده بر آنها در اخذ و عمل بر آن که از آن فرار نکنند.

پس در این حدیث ییان کرده حرمت شراب و قمار را خداوند در هر یکی ازین آیات که نازل شده و با وجود این مردمان باز حرمت آنها را ندانستند و محتاج شدند بر ایان امام ع

فصل چهارم در اینکه قلیل شراب

مثل کثیر ش حرام است

چنانکه در کافی و تهدیب از ابوالریبع روایت کردند که امام جعفر صادق (ع) فرمود که خداوند حرام کرد شراب مست کشند مگر، پس اندک آن مثل زیادتر آن حرام است، چنانکه حرام نمود میهرا و خون و گوشت خوکرا و حرام کرده رسول الله (ص) شرابدا از هر مست کشند و آنچه آن حضرت حرام نموده پس خداوند حرام کرده و در آن دو کتاب از ابن وهب روایت نموده اند که بحضرت صادق (ع) گفتم که کسی از بران عمن و او از صلحاء دوستان شماست امر کرده بمن که از شما سؤال نمایم از نیزد و آنرا وصف نمایم بر شما آن حضرت فرمود من وصف میکنم آن را بر تو که رسول الله (ص) فرموده هر مست کشند حرام است و آنچه زیادتر آن مست کند پس اندک آن حرام بوده گفتم اندک آنرا حلال میکند آب زیادتر؟ فرمودند نه، حلال نمی‌کند.

و در کافی از کلیب روایت نموده که از آن حضرت سؤال کردم از نیزد؛ فرمود که رسول الله (ص) خطبه بیان کرد به مردمان و در آن فرمود که آگاه باشید که هر مست کشند حرام است، و آگاه باشید هرچه زیادتر آن مست کند، پس اندک آن نیز حرام است و نیز در آن دو کتاب از صفوان روایت کرده اند که مبتلا بودم بخوردن نیز و خوش داشتم آنرا، و گفتم با آن حضرت که من نیز را

برای شما وصف نهایم؛ فرمود بلکه من آندا برای تو وصف میکنم، رسول خدا صلی الله علیه وآلہ فرموده هر مدت کننده حرام، وآنچه اکثر آن مدت کند بس اندک آن حرام است (ناآخر) وازین احادیث بسیار است و اکتفا شد براندک از کثیر آنها

فصل پنجم دریابان مدنون شراب است

و در کافی و تهذیب از شحام روایت کردند از امام جعفر صادق ع

که رسول خدا صلی الله علیه وآلہ فرمود که مدنون خمر ملاقات میکنند به خداوند مثل بت برست

و در آن دو از ابن سنان روایت کرده اند که آنحضرت فرمود که

رسول الله (ص) فرموده که مدنون شراب مدت کننده ملاقات میکند بخداوند در حالات کفر

و در آن دو از ابو بصیر روایت کرده اند از آنحضرت که رسول خدا صلی الله علیه وآلہ وسلم فرمود که مدنون خمر مثل بت برست است و زمانی که وفات میکند در حالی که مدنون است، بخداوند ملاقات میکند مثل ملاقات بت برست

و در آن دو در پنج حدیث روایت کرده اند در این معنی که امام

محمد باقر (ع) و امام جعفر صادق (ع) فرمودند که مدنون خمر مثل بت برست است

و بنیز در آن دو از ابو جارود روایت کرده اند که امام جعفر صادق (ع) فرمود که پدرم حدیث بیان کرد بمن و او از پدرش که رسول الله صلی الله علیه وآلہ وسلم فرمود که مدنون شراب مثل بت برست است. گفتم مراد از مدنون کدام کس است؟ فرمود آن کس بود که هروقت

بیدا نماید بخورد.

و نیز در آندو از ابوسیر و ابن ابویغور روایتکرده اند که شنیدم از حضرت صادق (ع) که فرمود که مدمن شراب آنکس نبوده که هر روز شراب بخورد ولکن آنکس استکه خودرا عادت بدده که هر وقت یافته باشد بخورد.

و نیز در آندو از نعیم بصری روایت نموده اند که آنحضرت فرمود که مدمن شراب آنکس استکه زمانیکه بیدا نماید بخورد آن را و درین احادیث معنای مدمن خمر معلوم گردید و عذاب او مثل بت پرست شده است.

فصل ششم در اینکه خوردن میست کنده سر

همه خطاكاري است

و در کافی از ابن بسار روایتکرده که از حضرت صادق ع سؤال کرد شخصی که آیا شراب خوردن بدتر است یا ترک نماز ؟ فرمود خوردن شراب بدتر است و بعد از آن فرمود آیا میدانی چرا خوردن شراب بدتر بود ؟ گفت نمی دانم !! فرمود زبرآکه خورنده شراب در حالی می شود که خدای خود را در آنحال نمی شناسد :

ومثل این حدیث را در فقهی از ابن سالم روایتکرده

و در کافی از حلبي وزراره و محمد بن مسام و جهران از حضرت باقر ع و از حضرت صادق ع روایتکرده اند که فرمودند شراب سرهمه کناهانست

و در کافی از شحام لزامام جعفر صادق ع روایتکرده که رسول الله

(ص) فرمود که خمر سرجمیع گناهان بود

و نیز در کافی از شحام از آنحضرت روایتکرده که فرمود خوردن شراب کلید همه شرها است، و مدعن آن هتل بت پوست است، و خمر سر هر گناه بوفه و خورنده آن تکذیب میکند کتاب خداوند را، و هر گاه تصدیق بکند کتاب اورا، حرام بداند حرام خداوندرا

و نیز در آن کتاب از ابن مسکان روایتکرده که آن حضرت فرمود که خداوند قرار داده از برای شر قفلها و قرارداده کلید آن قفلها را شرایخوردن.

و در کافی از ابوالبلاد روایتکرده که آن حضرت فرمود که معصی نشده بخداوند بچیزی که اشد باشد از خوردن شراب، و یکی از مردمان خورنده شراب نماز خود را ترک نماید، و بخواهر و مادر و دختر خود واقع میشود و او نمیداند

و در کافی از محمد بن حسین روایتکرده که با امیر المؤمنین گفتند که تو گمان میکنی که خوردن شراب اشداست از زنا و دزدی؟ فرمود بلی زیرا که زنا کننده بعمل زنا تعjaوز نمیکند. بر غیر از آن، و شراب خود نده زمانی که خورد زنا و دزدی و قتل نفس مینماید و نماز را ترک میکند.

و در کافی و فقيه از اسماعيل کاتب روایتکرده اند که حضرت باقر عليه السلام در مسجد الحرام بود و قومی از قریش بر او نظر نمودند، و گفتند که این اهام اهل عراق است! و کسی را بفرستید ازو چیزی سوال نماید، و یکنفر جوان بخدمت آن حضرت آمد و گفت ای پسرعم من بزرگ گناهان کمیره کدام است؟

فرمود خوردن شراب، و او رفت و بآن قوم خبرداد. گفته برو بنزد او و باز سوال کن او آمد و ب Lazarus همان سوال را کرد، آن حضرت

فرمود ای پسر عزم آبا بر تون گفتم که اکبر کبایر کناهان خوردن خمر است؟ و هر آینه خوردن شراب صاحب خود را داخل میکند بزنا و دزدی و قتل نهیں حرام، و در شرک بخداؤند، و افعال شراب خورنده بلندی می‌کنندیر هر گناه؛ جنانگه درخت انکور بلند میشود بر هر درخت و از این احادیث بسیار است، و از اینها و از امثال اینها معالم شد که شرب خمر بدترین و اشدترین کناهان است، و شارب مسکرات بزنان میجارم خود در بعض اوقات طمع میکند، و چه قدر قبایح از شراب خورنده صادر شده، و چه مقدار از افعال شنیعه و اعمال رسوا کشته از او سرزده، و این کارها از ارادت و اوباش و بدون حیا و بشرف و بی غیرت و بی عرضه و بی ناموس واقع میشود.

فصل هفتم

در بدی عاقبت شراب خورنده

و در کافی از ابوالریبع روایت کرده که از حضرت صادق علیه السلام سؤال کردند از شراب؟ فرمود که رسول الله صلی الله علیه و آله فرموده، که خداوند مرا مبعوث کرده رحمة للعالمين تا اینکه زایل نمایم اسباب لهو و لعب و مزمار و امور جاھلیت و بت هاو بت پرستی را، و خداوند قسم یاد کرده که کسی از بندگان او در دنیا شراب نخورد همکر اینکه بمقدار آن از حبیم دوزخ در قیامت باو بخوراند، چه «عنذب باشد» و با آمرزیده شود و هر که بیک صغير و یا بندۀ خود شراب بدهد بقدر آن بر آن کس از حبیم جهنم در قیامت بر او خواهد داد، چه آمرزیده گردد و یامعنذب شود.

و در کافی و تهذیب از سدیر روایت نموده‌اند که امام محمد باقر

علیه السلام فرمود که شارب خمر در قیامت می آید در حالتی که روی او سیاه میشود، وزبانش از دهانش آویزان میگردد و آبدهان او برسینه او جاری گردد و بخداوند حق میشود که بخوراند بر او از چاه خجال دوزخ، که جمیع میشود در آن چاه کنافت و ریم که از فروج زنا کنند گان است.

و در آن دو از ابو صالح روابت کرده‌اند که بحضرت صادق علیه السلام گفتم که مولودی زائیده میشود، و بر او شراب میدهند؟ فرمود نه هر که بر طفل شراب بدهد خداوند باو میخوراند از حمیم دوزخ اگرچه آمرزیده شود.

و در کافی از ابن فضال روایت کرده که آن حضرت فرمود، که شارب خمر در قیامت می‌آید، روی سیاه و بیکظر فی، وزبانش از دهانش بیرون آمده و فریاد میکند العطش العطش:

و در کافی از یونس روایت کرده که آن حضرت فرمود، یا یونس بر سان بر عطیه که هر که یک جرعه شراب بخورد، لعنت میکنند بر او خداوند و ملائکه و انبیاء و مؤمنان، و اگر بخورد و مست شود، روح ایمان از او خارج میگردد، و سوار میشود بر اوروح خبیث سخیف ملعونه «تا آخر حدیث».

و در این حدیث خداوند بر شارب خمر سرزنش می‌کند، و آن حضرت فرمود که سرزنش خداوند از عذاب هزار سال اشد است. و از امثال این احادیث بسیار است، و نقل همه آنها طول دارد، و مراد

حقیر در هر فصل آنکه براندک است

فصل هشتم در این که نماز شارب خمر قبول نمیشود

و دو کافی و تهدیب از علاوه روایت کردند که حضرت باقر فرمود که هر که شراب بخورد نماز او تا چهل روز قبول نمیشود . و در آن دو از بجلی روایت کردند که حضرت صادق علیه السلام فرمود که نماز شارب خمر تا چهل روز قبول نیست .

و نیز در آن دو از ابن مختار روایت کردند که حضرت فرمود که هر که يك شربت شراب بخورد ، تا هفت روز نمازش قبول نیست و اگر می‌شود تا چهل روز نمازش قبول نمی‌شود .

و در آن دو از ابن خالد روایت کردند که به حضرت امام موسی کاظم علیه السلام گفته که ما روایت می‌کنیم که رسول الله فرمود هر که شراب بخورد نماز او چهل روز قبول نمیشود ؟ فرمود واوی آن راست گفته ، گفته چرا چهل روز قبول نشود نه زیاده نه کمتر ؟ فرمود از جهت اینکه خداوند مقدر کرده خلقت انسان را قرار داده اورا نطفه چهل روز ، و بعد از آن قرار داده اورا علّقه چهل روز ، و بعد از آن قرار داده اورا مضنه چهل روز اگر کسی شراب بخورد باقیماند شراب در بدن او چهل روز بقدرت انتقال خلقت او ، و همچنین جمیع آنجه می‌خورد و می‌آشامد در بدن او چهل روز باقی می‌ماند .

و در قیمه از فضیل روایت کردند که حضرت باقر علیه السلام فرمود هر که شراب بخورد و هست شود ، نمازش چهل روز قبول نمی‌شود ، و اگر نماز را ترک بکند در این ایام عذابش زیادتر می‌شود ، از برای ترک نماز .

فصل نهم در این که حرام است زن دادن بر شارب خمر

و در کافی از ابوالریبع روایت کرده از حضرت صادق علیه السلام که رسول
صلی الله علیه و آله فرمود که هر که شراب بخورد بعداز حرام کردن خداوند
در زمان من، پس او اهلیت ندارد که باو زن بدھید، وقتی که خواستکاری
نماید، و شفاعت ارقبول نمیشود اگر شفاعت کند، و سخن او تصدیق
نمی گردد در وقت سخن کفتن، و خاطر جمع نمی شود بر اماتی
(تا آخر حدیث).

و در کافی از ابن ابی عمر روایت کرده از بعضی که آن حضرت
فرمود، که رسول الله (ص) فرمود که شارب خمر عیادت نمیشود در مرض
او، و بر جنازه او حاضر نمیشوند، و اورا تزکیه نمی کنند در وقت
شهادت دادن، و بر او زن ندهید در وقت خواستکاری نمودن، و اورا
بر جیزی امین نکنید.

و نیز در آن از علاء از بعضی اصحاب لزآن حضرت روایت نموده که
رسول اللہ صلی الله علیه و آله فرموده زمانیکه شارب خمر مريض شود عيادت
نکنید، و اگر مرده باشد بر جنازه او حاضر نشويد، و اگر شهادت داد
او را راستگو ندانید، و تصدیق ننماید، و زمانی که خواستکاری
نمود زن ندهید، اگر اماتی از شما بخواهد اورا امین ندانید.

و مثل حدیث اول دا در کافی و تهذیب از حماد روایت کردند،
با زیاده تا اینکه فرموده که بنده خداوند در وسعت است از خداوند عادامی
که شراب نخورد، وزمانی که شراب خورد، خداوند پرده اورا بر میدارد
و دوست و برادر او شیطان و مردمان مثل شیطان میشود، و گوش و

چشم و دست و پای او او را میکشند بر هر ضلالت و باز میدارند اور ازاله خیر و خوبی.

و در قصیده روايت کرده که حضرت صادق عليه السلام فرمود زمانی که شارب خمر مريض شد عيادت نکنيد، و اگر هر ده بجهازه او حاضر نشويد، و اگر شهادت به چيزی نمود او را راستگو ندانيد و اگر خواستگاری کرد بر او زن ندهيد، و هر که دختر خود را به او بدهد، گوئيا آن دختر را بزننا برد و داده، و کسی که دخترش را بر مخالف مذهب خود بدهد، آنکه رحم خود را قطع کرده، و هر که بر شارب خمر امامت بدهد و مال رد بکند ضمان آن بخداؤند نخواهد بود و از امثال اين احاديث بسیار است، و جمله از آنها را در اربعين و قواعد الاسلام و قانون الاسلام ذکر کرده ام و در اينجا طول نمیدهم.

فصل دهم در اينکه مذاوا کردن

با خمر حرام است

و در کافی و تهذیب از حلبي روایت کرده اند که سؤال کردم از حضرت صادق عليه السلام از دواء که خمیر کرده اند آن را با شراب؟ فرمودند، بخداؤند سوکند من دوست ندارم که بر آن دواء نگاه کنم! بس چطور مداوا نمایم با آن، و آن دواء بمنزله گوشت خوک است، و بعضی مردمان با آن مداوا میکشند !!

و در کافی بسنند ديگر از حلبي روایت کرده که از آن حضرت سؤال کردن از دواء که آن را خمیر کرده اند با شراب؟ فرمود که من دوست ندارم که بر آن نظر نمایم تا چه رسیدبر اين که مداوا بکنم با آن و در هر دو کتاب از ابن عمار روایت کرده اند که کسی سؤال کرد

از آن حضرت از دواییکه خمیر شده با خمر، آبا آن را بر چشم خودمان بکشیم؛ فرمود که خداوند شفا قرار نداده در آنجه حرام کرده است.

و در آن دو کتاب از ابن عبید روایت کرداند. و او از کسی که آن حضرت فرمود، که هر که بامیل از شراب بچشم خود کشد، با میل آتشین خداوند بر چشم او میکشد.

و این را در فقیه نیز نقل نموده.
و در کافی از حسن بن علی از پدرش روایت کرده که آن حضرت فرمود، هرگاه کسی یک میل شراب بچشم خود بکشد، حق میشود بخداوند اینکه بر چشم او بامیل آتش بکشد.

و در کافی از ابو بصیر روایت نمود. که مادر خالد بحضور آن حضرت وارد شد گفتم فدایت شوم در شکم من قراتر پیدا شده و این را از مداوا کنند گان زنان سؤال نمودم؛ گفت اطباء عراق بمن وصف کردن نیزدوا با سویق، و من شناخته ام کراحت شمارا از آن، و دوست داشتم که از شما سؤال نمایم، فرمود چه مانع شده بر تو از خوردن آن دوآء؛ آن زن گفت من در دین خودم بر تو تقليید کردم، و ملاقات میکنم با خداوند در وقتیکه ملاقات نمایم.

و میگوییم که امام جعفر بن محمد امر کرد ونهی نمود مرا، پس آن حضرت بمن فرمودای ابا محمد آیا میشنوی از این زن این مسائل را؛ نه بخداوند سوگند اذن نمیدهم بر تو یک قطره بر آن، و نجشی از آن قطره را. و اگر بچشی از آن البته پشیمان میشوی زمانی که روح تو بر گلویت میرسد، و این را به مرتبه فرمود آیا دانستی؟ آن زن گفت بلی، و بعد از آن فرمود، آنجه از نیز بکمیل راتر کند یک حب

آب را نجس میکند، و این را سه مرتبه فرمود.

و در آن دو کتاب از ابن اذینه روایت کرده‌اند که نوشتم بآن حضرت و سؤال کردم از کسی که میفرستد از برای او دواء باد بواسیر و می خورد آن را بقدر چند لفمه از نیزد خشک شده واراده اولندت نیست و قصد او دواء نمودن است؟

فرمود نه و یك جرعه نیز نمی شود، و بعد از آن فرمود که خداوند قرار نداده در حرامها نه شفاء و نه دوآء (ومثلاً این احادیث زیاد است).

فصل یازدهم در نجاست شراب است

و در تهذیب از ابن عمار روایت کرده که بحضرت صادق علیه السلام

گفتم ظرفی که در آن شراب میخورند چطور است؟

فرمود آنرا هفت مرتبه بشوید، همچنین است سک (تا اینکه فرمود) و نماز نگذارد درخانه که در آن مستکننده باشد، زیرا که ملاحتکه داخل نمی شوند بر آن خانه، و نماز نگذارد در لباسی که بر آن شراب رسیده تا اینکه آن را بشوی:

و این حدیث دلالت دارد بر نجاست شراب، زیرا که آنرا مثل سک قرار داده، و در فصل سابق در حدیث ابو بصیر ذکر شد که آن حضرت بمادر خالد فرمود، آنجه از نیزد یك میل چشم را تر بکند، یك حب آب را نجس میکند، و این را سه مرتبه فرمود.

و در کافی و تهذیب ار ابن حنظله روایت کرده‌اند که با حضرت گفتم، چه میفرمایید در کاسه لز شراب که آب بر آن میریزند تلاینکه مست کردن آن زایل شود؟ فرموده بخداوند که یك قدره آن اگر بر یك حب آب افتاده باشد

باید آن حب آبرا بریزند.

و در آن دو از زکریا بن آدم روایت کردند که از حضرت کاظم علیه السلام سؤال نمودم از قطره شراب که در یک دیگ که در آن گوشت زیادتر و آب گوشته بزیاد داشته؛ فرمود آب گوشت را میزند و یا اینکه آنرا بر اهل ذمه و یا بر سکها دهن، و گوشت را میشویند و میخورند (تا اینکه راوی گفت) اگر یک قطره شراب یانیزد و باخون بر خمیر واقع شد چطور است؟ فرمود خمیر فاسد شود، گفتم آن را بر بیوه و نصاری بفرشم و بگویم و آنها حلal میدانند این را؛ فرمود بلی (تا آخر).

و از امثال این احادیث در نجاست شراب زیاد است و در قواعد الاسلام و در درجه بیضاء ذکر کردند و در اینجا همه آنها را نقل نمیکنم از جهت طول کلام.

فصل دوازدهم در حرمت خوردن از مائده که در

آن شراب است

و در کافی و تهذیب از عمار روایت کردند که از حضرت صادق علیه السلام سؤال کردند از سفره که در آن شراب میخورند؛ فرمود آن مائده حرام است.

وسؤال شد که کسی ایستاده در نزد آن مائده و دیگر ان میخورند و با آن کس شراب بوده و هنوز یکی نداده از آن کسانی که در آن سفره میباشند؛ فرمود که خوزدن از آن مائده حرام نیست ناشراب خورده شود (تا آخر).

و در فقیه روایت کرده که آن حضرت فرمود هم مجلس نشود با

اهل شراب و شارب خمر، زیرا که امانت زمانیکه نازل میشود شامل بر همه اهل مجلس میشود.

و نیز در آن و در عیون از ابن شاذان روایت کرده که حضرت امام رضا میفرمود، زمانیکه سر انور امام حسین علیه السلام را پشم بر دند، بزید لین امر کرد که آن سر مطهر را گذاردند و مائده را نصب کردن و پزید و اعوان او میخوردند، و شراب میآشاییدند و زمانیکه فارغ شدند از آشامیدن، امر کرد آن لعین که آن سر اطهر را بر طشت گذاشتند در زیر تخت او و بساط رقصه شترنج را نصب کردند و آن لعین مشغول شد بر بازی کردن شترنج (تا اینکه فرمود که) او شراب میخورد دو آن حال، پس هر که از شیعه ما باشد، باید از شراب و شترنج اجتناب نمایند و هر که نظر بکند بشراب و بر شترنج پس امام حسین را بادآورد و بر آن لعین (یعنی بزید) لعنت نماید، و بر اولاد زیاد نیز لعن کند، و اگر چنین بکند خداوند محظوظ میکند ذنوب او را هرجندی که بعد نجوم باشد.

و مثل این را در فقیه از عبدالسلام روایت کرده، و در آخر همان از پدرش نقل کرده که رسول الله ﷺ علیه وآلہ وسیده، که خداوند فرمود، نپوشید لباس دشمنان دین را، و نخورید طعام آنها را، و با روش آنها رفتار نکنید، پس شما مثل آنها می شوید: (یعنی در خوردن شراب، و بودن در مجلس شراب کار دشمنان خداوند است و شما مثل آنها نباشید که مثل آنها می شوید).

فصل سیزدهم

در لعن چند نفر از جهت شراب

و در کافی و تهذیب از زید شهید از پدران خود روایت کرده‌اند که رسول الله صلی الله علیه و آله لعن کرده بر شراب و بر فشار دهنده انکورش برو آن کسیکه او گفته فشار بدهند: و بفروشند و خریدار آن، و بر ساقی آن، و بخورنده آن، و خورنده نمن آن، و بر حامل آن، و بر آن کسیکه برای او حمل می‌شود.

و در کافی و خصال و عقاب الاعمال روایت کرده‌اند از جابر از امام محمد باقر علیه السلام که رسول الله لعن کرده در شراب ده نفر را (۱) غرس کننده درخت آن (یعنی بقصد شراب) (۲) و بر حفظ کننده آن (۳) و بر فشار کننده آن (۴) و بر شارب آن (۵) و بر ساقی آن (۶) و بر حامل آن (۷) و بر آن کسیکه برای او حمل می‌شود (۸) و بر بایع آن و بر مشتری آن (۹) و به خورنده نمن آن (۱۰).

و در فقیه در حدیث مناهی از حسین بن زید از حضرت صادق علیه السلام روایت کرده که رسول الله فرمود که خداوند لعن کرده بر شراب و بر غرس کننده درخت آن، و بفشار دهنده آن و بر خورنده آن و بر ساقی آن و بر بایع آن و بر مشتری آن و بخورنده نمن آن و به حامل آن و بر آن کسیکه برای او حمل می‌شود.

و در عقاب الاعمال روایت کرده که رسول الله فرمود هر که شراب بخورد در دنیا سیراب می‌کند خداوند او را از زهرهای مارها و عقربهای بیوزنخ یکشنبت که ریخته می‌شود گوشت روی او در آن نظر فی که در آن

همان زهر بوده قبل از خوردن آن زهرها، و زمانیکه خورد آن را باد میکند گوشت و پوست او مثل جینه گشته که در اذیت میشوند باسو اهل محشر تا اینکه امر میشود بر او بدوزخ و خورنده و فشار دهنده و امر بفشار کننده آن در آتش دوزخ میشوند، و بایع و مشتری و حامل آن و آنکسی که برای او حمل میشود و خورنده نم مساویند در عار و گناه، آگاه باشید که هر که بفروشد و یا بخرد آنرا بغیر از خودش قبول نمیکند خداوند از او نماز و روزه و حج و عمره اورا تا توبه نماید از آن. و اگر قبل از توبه بمیرد حق میشود بخداؤند که بر او بچشاند بر هر جرعة از شراب که در دنیا خورده بیکشربت از صدید و دویم و کثافت دوزخ.

و در حدیث مناهی در فقیه رسول الله فرمود که هر که شراب بخورد قبول نمی کند خداوند از او نماز را تا چهل روز و اگر بمیرد در شکم او چیزی از آن مانده، حق میشود بخداؤند اینکه او را سیراب بکند از طینت خبال و آن کثافات اهل دوزخ است و آنچه بیرون آید از فرویح زنا کنند گان و آنها جمع میشود در دیگهای دوزخ بس آنها اهل دوزخ میآشامند و آنچه در شکم آنها در بیوست آنها ریخته شود از این احادیث بسیار است.

فصل چهاردهم در حد شارب خمر

و در کافی و تهذیب از ابن عمار روایت کردہ اندکه سؤال کردم از حضرت صادق علیه السلام از کسی که بیکشربت شراب بخورد؟ فرمود زده میشود بر او هشتاد تلزیانه بواندک و کثیر خمر حرام است. و در ارشاد شیخ مفید گفته که روایت کردہ اند علماء و اهل سنت و

شیعه که قد امّة بن مظعون شراب خورد، و عمر اراده نمود حد زدن را برا او، قدامه گفت حد بمن واجب نیست زیرا که خداوند فرموده لیس علی الذین آمنوا و عملوا الصالحات جناح فیمَا طعموا اذَا ما اتقوا و آمنوا.

یعنی گناه نیست بر آن کسانیکه ایمان آورده اند و عمل صالح کرده اند در آنچه خورده اند زمانیکه پرهیز کاری تمایند و ایمان بیاورند.

پس عمر حد را از او برداشت و این خبر با **امیر المؤمنین رسیدر بنزد عمر رفت**، و فرمود که قدامه از اهل این آیه نیست و نه آنکسبکه برود براه او در مرتكب شدن بر آنچه خداوند حرام کرده، و آنکسانی ایمان آورده اند و عمل صالح کرده اند حلال نمیدانند حرام را پس رد بکن قدامه را و بر او توبه بدھی از آنچه گفته و اگر توبه کرد براو بزن و اگر توبه نکرد بکش اورا زیرا که او از ملت اسلام خارج است.

پس عمر از غفلت خود بیدار شد و قدامه نیز این خبر را داشت توبه نمود و بر گردید و قتل از او دفع شد و عمر ندانست که چطور بر او حد بزنند و با **امیر المؤمنین** گفت اشاره بکن بمن کیفیت حد را، فرمود حد او هشتاد تازیانه است زیرا که شارب خمر بعد از خوردن مست می شود و بعد از آن هذیان میگوید و بعد از آن افترا میگوید، پس عمر بر او هشتاد تازیانه زده.

و این حدیث را صدق در علل الشرایع و شیخ طوسی در تهذیب نیز روایت کرده اند.

و در کافی و تهذیب از زواره روایت کرده اند که امام محمد باقر ^ع فرمود که عبیدالله بن عمر شراب خورده بود، او را آورده بینزد عمر و او

امر کرد بر او حد بزند، و کسی بزدن پسر عمر اقدام نکرد تا اینکه امیر المؤمنین (ع) ایستاد و دردست او چیزی بود که دو طرف داشت و با هر دو طرف آن جهل ضربت زد بر او.

و در کتب اربعه از اسحق روایت کرده اند که بامام جعفر صادق ؓ گفتم آیا زنا کردن اشد است و یا شراب خوردن ؓ چطور در شراب خوردن هشتاد تازیانه شده و در زنا صد تازیانه ؓ

فرمود یا اسحق حد یک است ولکن در زنا زیاد ترشد از جهت اینکه زنا کننده نطفه خود را ضایع کرده و آنرا در جانی گذاشته که خدا امر نکرده بود.

و در خیال از محمد بن حنفیه از امیر المؤمنین (ع) روایت کرده که حضرت رسول (س) در شراب هشتاد تازیانه میزد

و در کافی و در تهذیب و علل الشرایع از ابو بصیر روایت کرده اند از امام محمد باقر علیه السلام که حضرت امیر المؤمنین ع هشتاد تازیانه میزد در خمر و نیزند هر کسی که حر و آزاد بوده و یا یهودی و نصرانی میبود، گفت جهت حد زدن یهود و نصاری چه بود ؓ فرمود برای آنها نبوده که ظاهر نمایند خوردن آن را و این خوردن آنها شراب را در خانه خودشان است. و امثال این احادیث زیاد است که بر یهود و نصاری در شرب خمر در آشکار حد زده میشود.

و نیز در آن دو کتاب از کنانی روایت کرده اند که امام جعفر صادق علیه السلام فرمود شارب خمر و شارب مست کننده حد آنها یکی است و حد آنها واجب است.

و در آن دو کتاب از ابو بصیر روایت کرده اند در حدیثی که آن حضرت فرمود زنا کار و شارب خمر را عربان میکنند و تازیانه میزند در

میان دو کتف آنها.

و اما حد قذف و دشنام دادن، پس حد آن در مایین دو ضرب است (یعنی نه بسیار آهسته و نه سخت)

و در کتب اربعه از ابو مریم روایت کرده‌اند که امیر المؤمنین ع بر نجاشی هشتاد تاریانه حد زده از جهت خوردن شراب و امر فرمود بر حبس او و فردا نیز بیست تازیانه زد و او گفت این بیست تازیانه برای چه بود؟ فرمود برای اینکه تو در ماه رمضان خوردی و در کافی و تهذیب از ابن خالد روایت کرده اند از حضرت صافی علیه السلام که رسول الله صلی الله علیه و آله فرمود هر که شراب بخورد بر او تازیانه بیزند، و اگر عود کرد باز بزند و در مرتبه سوم او را بکشید.

و نیز در آن دو کتاب از ابو بصیر روایت کرده که آن حضرت فرمود زمانی‌که کسی را بنزد رسول الله (ص) می‌آورند که شراب‌خورد بود حد میزد و در مرتبه دوم نیز حد میزد و در مرتبه سوم گردن اور امیزد، و در آندو از جمیل روایت کرده‌اند که آن حضرت فرمود شارب خمر زده می‌شود و در مرتبه دوم نیز زده می‌شود و در سیم کشته می‌گردد و در تهذیب از اصیغ روایت کرده که حضرت امیر المؤمنین ع در منبر کوفه فرمود هر که شراب بخورد تازیانه بزند، و در مرتبه دوم نیز بزند و در مرتبه سوم اورا بکشید.

و نیز از مشرقی روایت کرده از آن حضرت که فرمود که امیر المؤمنین علیه السلام در اندک خوردن نیز تازیانه میزد چنانکه در اندک شراب میزد، در هر یکی هشتاد تازیانه و در نیزد در مرتبه سیم می‌کشت چنانکه در شراب می‌کشت.

و در آن دو از یونس روایت نموده‌اند که حضرت کاظم علیه السلام فرمود که صاحبان گناه کبیره زمانیکه بر آنها حد اقامه گردد دوم رتبه در مرتبه سوم کشته می‌شوند.

و در کتب اربعه از حضرت صادق علیه السلام از پدرش روایت کرده‌اند که بنز دعمه این مطمئن را آوردند و او شراب خورده بود و یکی شهادت کرده بخوردن او و دیگری شهادت نموده بر قی کردن او شرابرا و عمر فرستاد بر جندي از اصحاب رسول الله (س) و در میان آن‌ها امیر المؤمنین بوده و بر آن بزرگوار گفت چه می‌فرمائی یا بالحسن و تو آن کسی هست که در حق تو رسول الله فرموده اعلم این امتي و بهترین قضاؤت کشته با حق.

و این دونفر در شهادت خودشان اختلاف کرده‌اند امیر المؤمنین فرمود که او شراب را قى نکرده مگر اينکه آن را خورده است (تا آخر حدیث).

و از امثال این احادیث بسیار است در این فصلها خصوصاً در کتاب مستدرک الوسائل که یا ک حدیث از آن نقل نکردم ، و اگر شارب خبر غیرت و شرافت و انصاف داشته باشد ، یا ک فصل کافی است و اگر در خانه کش است یک‌عمر بس است

و تمام شد بدست این احقر فانی حسین بن نصر الله الموسوي در روز سوم از ماه دهم از سال سوم از عشرة هفتام از صد چهارم از هزار دوم از هجرت رسول الله (س) والحمد لله وفرغ من استکتابه واستنساخه

من نسخه المصنف دام ظله محمود بن جعفر الموسوي

الزرندي في يوم السابع من صفر ۱۳۶۷ ناشر این کتاب

وسایر کتب آقای حاج مختار معینی ناجر رضائیه